

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10C/99/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815210466
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2017:8815210466.2

Rozhodnutie

Okresný súd vo Vranove nad Topľou v právnej veci žalobkyne: R. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. M. XXX, t.č. U. XXXX, X. O. Z., zastúpená: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Advokátska kancelária, Sov. hrdinov 163/66, Svidník proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 581,67 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8.05 % ročne zo sumy 581,67 eur odo dňa 5.12.2015 do zaplatenia do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXX zo 4.4.2011 uvedená v bode 11.Všeobecných obchodných podmienok poskytnutia úveru v znení: „Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou" je neprijateľná.

III. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 16.11.2015 sa žalobca súdnou cestou voči žalovanému domáhal vydania rozsudku:

Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 581,67 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 581,67 eur, odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému, do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXX zo 4.4.2011 uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach - bod 11) o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania na účet právneho zástupcu žalobkyne, vo VÚB Prešov, JUDr. Igor Šafranko, č.ú.: F. XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS 44615, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX zo 4.4.2011 poskytol žalovaný žalobkyni úver vo výške 350,- eur za poplatok vo výške 346,- eur s tým, že celkovú čiastku vo výške 696,- eur mala uhradiť v 12 splátkach po 58,- eur. Poplatok z predmetného úveru predstavuje 98,86 % navýšenie. Žalobkyňa žalovanému uhradila sumu 931,67 eur. Poplatok vo výške 346,- eur je z dvoch tretín tvorený nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy. Žalovaný neposkytol reálne plnenie za takýto poplatok a preto je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľný. Navyše predmet

administratívneho poplatku je neurčitý zo Zmluvy. Nie je možné zistiť o aké administratívne plnenie sa jedná. Na základe toho je dohodnutý administratívny poplatok neplatný. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že žalovaný si nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú ich zákazníkom vopred známe ani len svojim okruhom, kedy výška tohto poplatku prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a navyše je neprijateľné, aby poplatok za „niečo ako technickú podporu“ závisel na výške poskytnutého úveru. Žalovaný nevysvetľuje, prečo žiada vyšší poplatok od zákazníka, ktorý si požičiava vyššiu sumu, ako od toho, ktorému požičiava menej. V zmluvnej podmienke, ktorá podľa názoru žalobkyne neposkytuje dlžníkovi skutočné plnenie zo strany veriteľa cituje rozsudok Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-143/13 z 26.2.2015. K neplatnosti namietanej časti úverovej zmluvy cituje rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/42/2012 z 13.9.2013 potvrdený Krajským súdom v Prešove sp. zn. 5C/219/2013 z 21.8.2014. Ďalej poukazuje na to, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorou je uzavretá zmluva o úvere medzi žalobkyňou a žalovaným neobsahuje požadované náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z dôvodu absencie zákonných náležitostí, je podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľský úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov. Nakoľko žalobkyňa uhradila žalovanému v zmysle Zmluvy o úvere všetky dohodnuté nároky, t. j. aj tie, na ktoré z dôvodu neplatných ustanovení Zmluvy o úvere nemal nárok, žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil. Žalobkyňa tak súdnou cestou žiada, aby jej žalovaný vydal bezdôvodné obohatenie v sume 581,67 eur so zákonným úrokom z omeškania, t. j. vo výške rozdielu medzi jej platbami 931,67 eur a výškou úveru 350,- eur.

3. K podanej žalobe sa žalovaný vyjadril tak, že Zmluvu o úvere, z ktorej žalobkyňa odvodzuje svoj nárok nie je možné považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ale ide o zmluvu uzavretú v zmysle § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Na základe uvedeného sa na žalobkyňu nevzťahujú právne predpisy upravujúce postavenie spotrebiteľa a jeho práva vyplývajúce zo spotrebiteľského právneho vzťahu. K výške poplatku, resp. odplaty za poskytnutie a vrátenie peňažných prostriedkov žalovaný namieta, že žalobkyňa v tomto smere znáša dôkazné bremeno a musí preukázať, že v čase a mieste uzavretia zmluvy šlo o odplatu, ktorá výrazne (podstatne) vybočovala z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektmi poskytujúcimi financovanie z vlastných zdrojov (tak ako žalovaný). Aj keby súd zmluvu vyhodnotil ako spotrebiteľskú, tak žalovaný požadovaný poplatok za vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere nie je v rozpore s článkom 9 ods. 10 novelizovaného zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto je prípustný. Na základe uvedeného navrhuje, aby súd žalobu v celom rozsahu ako nepodstatnú zamietol.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa žalovaný nezúčastnil, preto súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti žalovaného v súlade s § 180 CSP. Na pojednávaní vystúpil právny zástupca žalobkyne, ktorý zotrval na svojej doterajšej právnej argumentácii a tvrdeniach.

5. Súd oboznámil obsah spisu a vykonal listinné dôkazy, ktoré sa v spise nachádzali, najmä žalobu vo veci samej, Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX zo 4.4.2011, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru ako súčasť tejto zmluvy, rozpis splátok a pokút spoločnosti Pohotovosť.

6. Súd vyhodnotil vykonané dôkazy podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo a zistil tento skutkový stav:

7. Dňa 4.4.2011 žalobkyňa ako dlžník uzavrela so žalovaným ako veriteľom Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX. Na základe tejto zmluvy jej bol poskytnutý úver v sume 350,- eur. Túto sumu sa dlžníčka zaviazala veriteľovi vrátiť zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 346,- eur, t. j. celkom sa zaviazala zaplatiť čiastku 696,- eur a to v 12 mesačných splátkach po 58,- eur od dňa 12.5.2011. Žalovaná žalobcovi z poskytnutého úveru vrátila spolu sumu 931,67 eur, čo žalovaný nerozporoval.

8. Na zistený skutkový stav súd aplikoval nasledovné právne predpisy:

9. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZSU“): Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo

na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

10. V zmysle § 2 ods. 1. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

12. Ako vyplýva z § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka18) musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o)úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
p)upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, q)veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
r)výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
s)informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
t)právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
u)spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
v)informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
w)právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
x)názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y)priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

13. V zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

14. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

15. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

16. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

19. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

21. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka: Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

22. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

23. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

24. Podľa § 497 Občianskeho zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

25. Podľa § 255 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

26. Podľa § 298 ods. 1 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky ako bolo dohodnuté spotrebiteľskej zmluve, alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

27. Podľa čl. 11 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré boli súčasťou Zmluvy o úvere dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

28. Po aplikácii citovaných právnych noriem na zistený skutkový stav súd vec takto právne hodnotí:

29. V prvom rade súd hodnotí, že Zmluvou uzavretou medzi žalobcom a žalovaným bol založený spotrebiteľský právny vzťah podľa § 52 a násl. Občianskeho zákonníka a samotná Zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere spravujúca sa v režime ZSU. Zmluvu uzatváral žalovaný ako dodávateľ a žalobca ako spotrebiteľ vo formulárovej forme a žalobca nemal možnosť privodiť akúkoľvek zmenu Zmluvy. Uvedený záver platí i napriek tomu, že úver je absolútnym obchodom podľa Obchodného zákonníka. Pokiaľ by súd na uvedený právny vzťah aplikoval režim Obchodného zákonníka došlo by k jednostrannému znevýhodneniu žalobcu.

30. K určeniu časti zmluvnej podmienky za neprijateľnú tak, ako to žalobca navrhoval a to bodu 11 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru v časti poplatku, v ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, ako aj k otázke posúdenia zmluvného vzťahu ako vzťahu spotrebiteľského súd poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax súdov, od ktorej nevidí dôvod sa odkloniť: napr. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/42/2012 z 13.9.2013, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 5C/209/2013 z 21.8.2014.

31. Jedným z najdôležitejších faktorov pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy je to, či je zmluva transparentná. Transparentnosť zahŕňa, či je napísaná jasným a zrozumiteľným jazykom, či je systematická, či je napísaná dostatočne veľkým a čitateľným písmom. Transparentnosť však neznamená iba jasnosť a zrozumiteľnosť, zahŕňa v sebe aj určitú povinnosť podnikateľov upozorniť na rôzne zmluvné dojednania. Zásada transparentnosti a poctivosti dopadá aj na aplikáciu všeobecných obchodných podmienok a sadzovníka poplatkov. V spotrebiteľských zmluvách je možné všeobecné obchodné podmienky a sadzovníky poplatkov uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne obmedzenie, ale aj obmedzenie obsahové. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosť spotrebiteľa najskôr uniknú alebo naopak ustanovenia, ktoré sú pre daný záväzkový vzťah podstatné a mali by byť spotrebiteľovi sprístupnené zreteľne bez nutnosti pátrania vo všeobecných obchodných podmienkach. Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Súd vyslovuje presvedčenie, že otázku základných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy, otázku sankcií za nesplnenie spotrebiteľa, ako aj otázku možného rozhodcovského konania treba považovať za tak dôležité, že musia byť uvedené v samotných zmluvách a nie vo všeobecných obchodných podmienkach, ktorým spotrebiteľ vo všeobecnosti prikladá menší dôraz ako zmluve samotnej. Najpodstatnejšou otázkou zmluvy o úvere je otázka odplaty. Spotrebiteľovi - dlžníkovi musí byť na prvý pohľad zreteľne sprístupnené, akú odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov má zaplatiť a z čoho táto odplata pozostáva. Formulácia použitá žalovaným (naviac len vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru), že: „Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere so všetkou administratívou s tým spojenou“, zásadám poctivosti a transparentnosti nezodpovedá. Takáto formulácia vyžaduje od spotrebiteľa určité matematické znalosti, čo sťažuje jeho pozíciu pri pochopení ekonomického charakteru zmluvnej odplaty. Naviac, poplatok predstavuje odplatu, ktorá má dodávateľovi refundovať náklady spojené s poskytnutím určitej služby. V prejednávanej veci má však poplatok výšku cca 66 % poskytnutej sumy a teda tvorí prevažnú časť odplaty dodávateľa, ktorá predstavuje cca 87,5 % ročne. Prostredníctvom poplatku tak dodávateľ neuhrádza svoje oprávnené náklady ale generuje podstatnú časť svojho zisku, čo súd považoval za neprípustné. Primárnou odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov je úrok a nahrádzanie nižšieho úroku formou poplatku prezentovaného ako nevyhnutný náklad dodávateľa, nie je ničím iným ako klamaním spotrebiteľa a tvorbou neprímeraného zisku na jeho úkor. Z vyššie uvedených dôvodov tak dve tretiny odplaty vo forme poplatku za vyhotovenie zmluvy administratívu nemôžu obstať.

32. Pokiaľ ide o určenie neprijateľnosti určitej zmluvnej podmienky používanej dodávateľom spotrebiteľskej zmluvy alebo iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou súd nie je podľa § 298 ods. 1 CSP viazaný návrhom. V návrhu žalobca navrhoval, aby súd určil za neprijateľnú len tú časť bodu 11 Všeobecných obchodných podmienok, ktorá pojednáva o tej časti poplatku, ktorému zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Súd má však za to, že aj vo zvyšnej časti bodu 11 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru a to v časti: „Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok ...“ je táto časť Všeobecných podmienok poskytnutia úveru rovnako neprijateľná. Súd tu rovnako poukazuje na rozhodovaciu prax súdov, od ktorej nevidí dôvod sa odkloniť, napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/56/2016 z 2.5.2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove 21Co/177/2016 z 27.4.2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove 5Co/180/2016 zo dňa 23.5.2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 23Co/280/2015 zo dňa 21.3.2016, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/1153/2015 zo dňa 1.12.2016, atď..

33. Úrok vo výške 32 % ročne (1/3 dohodnutého poplatku) je nepochybne minimálne v rozpore so zásadou dobrých mravov a preto úverová zmluva s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka nemôže byť v tejto časti platná. Žalovaný sa tak na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil o sumu 581,67 eur, t. j. o sumu, o ktorú žalobkyňa uvedený úver preplatila z neprijateľnej a teda neplatnej zmluvnej podmienky - bodu 11 2.veta Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Podľa § 457 občianskeho zákonníka je preto žalovaný povinný žalobkyni túto sumu vrátiť.

34. Ako vyplýva z predložených listín - Splátky a pokuty spoločnosti Pohotovosť, k tomuto bezdôvodnému obohateniu došlo počnúc dňom 5.12.2015 od kedy bol žalovaný povinný žalobkyni toto bezdôvodné obohatenie vrátiť. Preto súd od uvedeného dňa žalobkyni voči žalovanému priznal aj zákonný úrok z omeškania.

35. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 a násl. v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, preto jej súd priznal voči žalovanému plný nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.